



Constant Permeke, De verloofden, 1923

Een man en een vrouw, gearmd, passen net niet in het beeld. Arm, benen en vingertoppen worden afgesneden door de rand. Lichte en donkere aardkleuren verdelen zich als een dambord over de rechthoek. Soms is er veel contrast, soms bijna geen. Vooral in het donkerste gedeelte wordt het moeilijk vormen te onderscheiden. Daar gedraagt Permeke zich het meest als een beeldhouwer die met de spatel het materiaal uitsmeert, ophoopt, in kerft. In het lichtere gedeelte van de achtergrond ontstaat dan weer een zenuwachtig ritme van vegen. Hier geen opeenhoping maar een soort transparantie die het schilderij doet ademen.

Donker en licht vertaalt zich ook in man en vrouw. Als een vervaarlijke schim poneert de matroos zich op de voorgrond en drukt zijn verloofde bijna uit beeld. Haar lichtere gestalte lijkt niet opgewassen tegen dit reusachtige aambeeld. Daarom geeft de schilder haar meer textuur. De witte bloes en bleke gelaat vormen het tegengewicht voor de duistere trekken van haar geliefde.

De asymmetrische opstelling van beide figuren geeft de indruk dat ze ons voorbij lopen. Arm in arm wandelen ze de onzichtbare kade af, omringd door een eindeloze grauwe lucht die alle details onbelangrijk doet lijken.